

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība (LPKS) LATRAPSS, kas ir 100% Latvijas zemnieku uzņēmums, šogad atzīmē savas darbibas 20. gadskārtu. No 12 Zemgales zemnieku kooperatīva LATRAPSS šobrīd izaudzis par lielāko lauksaimniecības uzņēmumu ar 1056 biedriem un filiālēm visā Latvijā, kopumā nodarbinot ap 200 darbinieku. Vidējais LPKS biedru saimniecības lielums ir 335 ha. LATRAPSS eksportē graudus uz vairāk nekā 30 pasaules valstīm.

Kas 20 gados paveikts, kādas klūdas pieļautas, kādas atziņas gūtas un kāpēc Latvijā kooperācija joprojām pieklibo – par to intervijā ar LATRAPSS valdes priekšsēdētāju **EDGARU RUŽU**.

LATRAPSS – AR NEMAINĪGU MISIJU 20 GADU GARUMĀ

ANITA PIRKIŅA

– Ar ko LATRAPSS 2020. gadā atšķiras no LATRAPSS 2000. un 2010. gadā?

– Faktiski starp LATRAPSS šodien un pirms desmit, pat visiem 20 gadiem nekādas būtiskas atšķirības nav. Mūsu mērķi un uzdevumi bija un ir nemainīgi – pirmām kārtām sakārtot graudu tirgu Latvijā, kā arī sagādāt un organizēt graudu eksportu uz pasaules tirgiem. Esam to izdarījuši, un ar to lepojamies.

Pirms pāris nedēļām biju lauksaimnieku sanāksmē, kur dzirdēju graudaudzētājus sakām – re, piensaimnieki ministram prasa izstrādāt atbalsta mehānismus, lai kompensētu piena cenas dramatisko kritumu un risinātu krīzi nozarē, bet graudaudzētājiem – nekā.

Jautāju – bet vai graudaudzētājiem vajag? Varbūt tomēr esam pietiekami labi sakārtota nozare, lai šajā krīzē tik ļoti neciestu un tādējādi varētu atļauties nekādas kompensācijas neprasīt? Tas taču ir ļoti labs rādītājs! Vispār uzskatu, ka pagaidām graudu nozarē nekādas krīzes nav. Nezinu, kā būs turpmāk, bet arī iepriekšējām krīzēm esam veiksmīgi izgājuši cauri. Tieši iekšējā graudu tirgus sakārtosana ļāvusi mums justies pietiekami stabiliem un būt par labiem, uzticamiem partneriem saviem biedriem.

– Latvija, kā liecina statistika, pērn bija ceturtā lielākā graudu eksportētāvalsts Eiropā.

– Tieši tā. Piemēram, Vācija pagājušajā gadā bija mums priekšā tikai ar pārsimts tūkstošiem tonnu. Tā ir pavisam maza starpība.

Taču, no otras puses, es neteiku, ka ar lielajiem graudu eksporta apjomiem būtu īpaši jālepojas, jo izvedam no savas valsts izejvielu. Tai pašā Vācijā lielu daudzumu graudu pārstrādā un patērē uz vietas un no valsts izved jau gatavu produkciju ar augstu pievienoto vērtību. Latvijā diemžēl nav tik lielu pārstrādes jaudu, bet noteikti varam lepoties ar Dobeles dzirnavnieku, kas atvēris dažādas graudu pārstrādes linijas, tādējādi ražo daudzveidīgu produkciju, ko arī plaši eksportē. Tostarp uz Āfriku. Dobeles dzirnavnieku uzskatu par ļoti augstas efektivitātes uzņēmumu, kas var maksāt saviem piegādātājiem konkurētspējīgas tirgus cenas.

Kāds zemniekam no tā labums? Ja tiek ražota gatavā produkcija, ko var pārdot dārīgāk, tas nozīmē, ka pārstrādātājs arī zemnie-